

# Гірничий аудит

Порядок надання спеціальних дозволів на користування надрами  
Лекція №2

# 1. Спеціальний дозвіл на користування надрами

ПОСТАНОВА КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ  
від 30 травня 2011 р. № 615 (зі змінами внесеними згідно з  
Постановами КМ [№ 751 від 04.07.2011](#) [№ 307 від 25.01.2012](#) [№ 991](#)  
[від 17.10.2012](#) [№ 24 від 09.01.2013](#))

**Про затвердження Порядку надання спеціальних дозволів  
на користування надрами**

Цей Порядок регулює питання надання спеціальних дозволів на користування надрами (далі - дозволи) у межах території України, її континентального шельфу та виключної (морської) економічної зони, а також визначає процедуру продовження строку дії, переоформлення, видачі дубліката, зупинення дії чи анулювання дозволу та внесення до нього змін.

Дія цього Порядку поширюється на всі види користування надрами.

## 2. Користувачі надрами - надрокористувачі

Відповідно до статті 13 [Кодексу України про надра](#)

Користувачами надр можуть бути підприємства, установи, організації, громадяни України, а також іноземці та особи без громадянства, іноземні юридичні особи.

Користувачами надр на умовах угод про розподіл продукції можуть бути громадяни України, іноземці, особи без громадянства, юридичні особи України або інших держав, об'єднання юридичних осіб, створені в Україні чи за межами України (інвестори), що відповідають вимогам законодавства України. Об'єднання юридичних осіб, що не є юридичною особою, може бути користувачем надр відповідно до угоди про розподіл продукції за умови, що учасники такого об'єднання несуть солідарну відповідальність за зобов'язаннями, передбаченими угодою про розподіл продукції.

### 3. Порядок надання дозволів

Дозволи надаються Державною службою геології та надр України (далі Держгеонадра) переможцям аукціонів з їх продажу та без проведення аукціонів у випадках, передбачених пунктом 8 Порядку, Держгеонадрами, крім корисних копалин місцевого значення на території Автономної Республіки Крим, дозволи на видобування яких надаються Радою міністрів Автономної Республіки Крим згідно із цим Порядком.

На кожний вид користування надрами в межах конкретної ділянки надається окремий дозвіл.

Одному заявникові може надаватися дозвіл на видобування одного виду корисних копалин з кількох близько розташованих родовищ, якщо доцільність їх спільної розробки підтверджується відповідним рішенням Державної комісії України по запасах корисних копалин (далі - ДКЗ).

У межах однієї ділянки надр можуть проводитися роботи з геологічного вивчення та видобування різних за видом корисних копалин за кількома дозволами. При цьому в угоді на користування надрами визначаються просторові межі кожного виду корисної копалини.

Використання земельних ділянок для потреб, пов'язаних з користуванням надрами, здійснюється надрокористувачами у порядку, встановленому законодавством.

Дозвіл на видобування корисних копалин (промислову розробку їх родовищ) надається після проведення експертизи та оцінки розвіданих запасів корисних копалин в установленому порядку чи апробації прогностичних (перспективних) ресурсів корисних копалин місцевого значення ДКЗ за умови подальшого затвердження нею таких запасів.

Надрокористувач, якому надано дозвіл на видобування корисних копалин, має право проводити дорозвідку (довивчення) родовища у межах наданої йому ділянки надр.

Видобування не придатних для побутового використання мінералізованих підземних вод для потреб нафтогазової галузі, захоронення супутніх і стічних вод у нафтогазоносних пластах та пластах, насичених мінералізованими водами, що не придатні для господарського і побутового використання, в межах цієї ділянки здійснюються користувачами нафтогазоносних надр без дозволу на спеціальне водокористування.

# 4. Види користування надрами

п.5. Дозволи надаються на такі види користування надрами:

- геологічне вивчення родовищ корисних копалин;
- геологічне вивчення, в тому числі дослідно-промислова розробка родовищ корисних копалин загальнодержавного значення;
- видобування корисних копалин;
- геологічне вивчення нафтогазоносних надр, у тому числі дослідно-промислова розробка родовищ, з подальшим видобуванням нафти, газу (промислова розробка родовищ);
- будівництво та експлуатація підземних споруд, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин, у тому числі споруд для підземного зберігання нафти, газу та інших речовин і матеріалів, захоронення шкідливих речовин і відходів виробництва, скидання стічних вод;
- створення геологічних територій та об'єктів, що мають важливе наукове, культурне, санітарно-оздоровче значення (наукові полігони, геологічні заповідники, заказники, пам'ятки природи, лікувальні, оздоровчі заклади тощо);
- виконання робіт (проведення діяльності), передбачених угодою про розподіл продукції.

## 5. Строк дії дозволу

Дозвіл надається на строк, визначений заявником, але не більш як на:

п'ять років - на геологічне вивчення родовищ корисних копалин і геологічне вивчення, в тому числі дослідно-промислому розробку родовищ корисних копалин загальнодержавного значення;

10 років - на геологічне вивчення нафтогазоносних надр, у тому числі дослідно-промислому розробку родовищ нафти і газу, в межах континентального шельфу та виключної (морської) економічної зони України;

20 років - на видобування корисних копалин;

30 років - на видобування нафти і газу в межах континентального шельфу та виключної (морської) економічної зони України;

строк дії окремих дозволів на геологічне вивчення нафтогазоносних надр та видобування нафти і газу (промислова розробка родовищ), але не більш як на 20 років на суші і не більш як на 30 років на континентальному шельфі та в межах виключної (морської) економічної зони України - на геологічне вивчення нафтогазоносних надр, у тому числі дослідно-промислому розробку родовищ, з подальшим видобуванням нафти і газу (промислова розробка родовищ). При цьому строк геологічного вивчення нафтогазоносних надр не може перевищувати 10 років;

20 років - на будівництво та експлуатацію підземних споруд, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин;

50 років - на будівництво та експлуатацію підземних сховищ нафти чи газу;

строк дії відповідної угоди про розподіл продукції - на виконання угод про розподіл продукції.

Дозвіл на створення геологічних територій та об'єктів, що мають важливе наукове, культурне, санітарно-оздоровче значення (наукові полігони, геологічні заповідники, заказники, пам'ятки природи, лікувальні та оздоровчі заклади тощо), в частині їх геологічного вивчення і збереження надаються без обмеження строку дії.



## 6. Порядок надання дозволів без проведення аукціонів

п. 8. Без проведення аукціону дозвіл надається у разі:

1) видобування корисних копалин, якщо заявник за результатами геологічного вивчення ділянки надр за власні кошти здійснив підрахунок запасів корисних копалин, який затверджено ДКЗ, а також видобування корисних копалин, якщо заявник за власні кошти здійснив апробацію в ДКЗ за умови затвердження підрахунку запасів корисних копалин у ДКЗ протягом п'яти років, а в межах континентального шельфу та виключної (морської) економічної зони України десяти років з моменту надання дозволу;

2) розширення меж не більш як на 50 відсотків раніше наданої у користування площі ділянки надр з метою її геологічного вивчення або розміщення підземних сховищ, а також збільшення обсягу видобування корисних копалин за рахунок розширення меж ділянки, але не більш як на 50 відсотків запасів, визначених раніше наданим дозволом, за умови, що суміжну ділянку не надано у користування;

3) геологічного вивчення та видобування корисних копалин місцевого значення.

Інформацію про ділянки надр, які пропонуються для надання зазначених дозволів, орган з питань надання дозволу або Рада міністрів Автономної Республіки Крим відповідно до повноважень (далі - орган з питань надання дозволу) розміщує не пізніше ніж за 30 днів до прийняття рішення про надання дозволу у газеті "Урядовий кур'єр" та на своєму офіційному веб-сайті із зазначенням назви ділянки надр, її місцезнаходження, виду корисних копалин, виду користування надрами, початкової ціни продажу дозволу, адреси, за якою надсилаються заяви на отримання дозволу.

У разі надходження до органу з питань надання дозволу в установленій строк заяв разом із зазначеними у [додатку 1](#) документами щодо отримання дозволу на користування однією і тією ж ділянкою надр від кількох претендентів дозвіл надається на умовах аукціону;

4) геологічного вивчення надр за рахунок коштів державного бюджету;

5) геологічного вивчення, в тому числі дослідно-промислової розробки та видобування підземних питних і технічних вод для забезпечення технологічного процесу виробництва та для потреб сільського господарства;

6) геологічного вивчення, в тому числі дослідно-промислової розробки та видобування підземних вод для власних господарсько-побутових потреб, нецентралізованого та централізованого господарсько-питного водопостачання (крім виробництва фасованої питної води), за умови, що обсяг видобування підземних вод з водозаборів перевищує 300 куб. метрів на добу;

7) геологічного вивчення та видобування природних лікувальних ресурсів лікувально-профілактичними та санаторно-курортними закладами, які спеціалізуються на їх використанні виключно для лікувальних цілей і мають лікувальну інфраструктуру;

8) геологічного вивчення, в тому числі дослідно-промислової розробки родовищ корисних копалин загальнодержавного значення або видобування корисних копалин, якщо відповідно до законодавства заявник є власником цілісного майнового комплексу, побудованого (реконструйованого) з метою видобування та переробки корисних копалин з ділянки надр, на користування якою надається дозвіл, або такий майновий комплекс надано надрокористувачу в оренду (концесію).

У разі перебування цілісних майнових комплексів в оренді (концесії) строк дії дозволу не може перевищувати строку оренди (концесії) таких комплексів (з урахуванням строку дії дозволу, визначеного [пунктом 7](#) цього Порядку);

9) будівництва та експлуатації підземних споруд, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин, у тому числі споруд для підземного зберігання нафти, газу та інших речовин і матеріалів, захоронення шкідливих речовин і відходів виробництва, скидання стічних вод;

10) створення геологічних територій та об'єктів, що мають важливе наукове, культурне, санітарно-оздоровче значення (наукові полігони, геологічні заповідники, заказники, пам'ятки природи, лікувальні, оздоровчі заклади тощо), в частині їх геологічного вивчення та збереження;

11) експлуатації підземних споруд, пов'язаної із запобіганням підтопленню навколишнього середовища внаслідок закриття шахт;

12) видобування корисних копалин з родовищ, що містять затверджені або апробовані ДКЗ незначні запаси за критеріями, встановленими [постановою Кабінету Міністрів України від 11 серпня 2000 р. № 1257 "Про затвердження критеріїв, за якими визначаються незначні запаси корисних копалин"](#);

13) геологічного вивчення, в тому числі дослідно-промислової розробки та видобування корисних копалин суб'єктами господарювання державного сектора економіки та господарськими товариствами, у статутному (складеному) капіталі яких не менш як 25 відсотків акцій (часток, паїв) належать державі;

14) геологічного вивчення, в тому числі дослідно-промислової розробки та видобування торфу, а також бурштиноносних порід на ділянках проявів бурштину, які не мають промислового значення, розмір яких не перевищує один гектар;

15) виконання угод про розподіл продукції.

Для отримання дозволу без проведення аукціону заявник подає органіві з питань надання дозволу заяву разом з документами, зазначеними у [додатку1](#). У заяві зазначаються назва і місцезнаходження ділянки надр, вид корисних копалин, відомості про заявника (найменування, місцезнаходження, код згідно з ЄДРПОУ юридичної особи або прізвище, ім'я, по батькові, місце проживання, реєстраційний номер облікової картки платника податків фізичної особи - підприємця чи серія та номер паспорта такої особи (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний орган державної податкової служби і мають відмітку у паспорті), номер засобу зв'язку, адреса електронної пошти, а також підстава надання дозволу згідно з пунктом 8 цього Порядку.

Реєстрація документів, що надійшли для надання дозволу, здійснюється у визначеному органом з питань надання дозволу порядку.

Документи, що не відповідають вимогам цього Порядку, повертаються заявникові.

Рішення про надання дозволу без проведення аукціону приймається протягом 60 днів (для вугільних шахт, які відповідно до законодавства вважаються малими, - протягом 30 днів) після надходження заяви разом із зазначеними документами у повному обсязі.

Надання дозволів у випадках, передбачених [підпунктами 1-14](#) п.8, здійснюється за рішенням органу з питань надання дозволу.

Надання дозволу на геологічне вивчення чи видобування стратегічно важливих корисних копалин здійснюється відповідно до висновку Міжвідомчої комісії з питань надрокористування, утвореної відповідно до [постанови Кабінету Міністрів України від 15 липня 1997 р. № 742 "Про надання спеціальних дозволів на користування ділянками надр з метою геологічного вивчення та видобування стратегічно важливих корисних копалин"](#)

У випадку, передбаченому підпунктом 15 цього пункту, дозволи надаються за поданням Міжвідомчої комісії з організації укладення та виконання угод про розподіл продукції.



## 7. Порядок погодження документів для отримання дозволу

Надання надр у користування, за винятком надання надр на умовах угод про розподіл продукції, погоджується заявником з:

Радою міністрів Автономної Республіки Крим, відповідними обласними, Київською і Севастопольською міськими радами - на користування ділянками надр з метою геологічного вивчення, розробки родовищ корисних копалин загальнодержавного значення, а також для цілей, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин;

відповідними районними, міськими, селищними, сільськими радами - на користування ділянками надр, що містять корисні копалини місцевого значення;

Мінприроди - на всі види користування надрами;

Держгірпромнаглядом - на геологічне вивчення з дослідно-промисловою розробкою та видобування, а також для цілей, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин, і для створення геологічних територій та об'єктів, що мають важливе наукове, культурне, рекреаційно-оздоровче значення (наукові полігони, геологічні заповідники, заказники, пам'ятки природи, лікувальні, оздоровчі заклади тощо).

Погодження надання надр у користування на виконання угод про розподіл продукції здійснюється у порядку та на умовах, визначених [Законом України "Про угоди про розподіл продукції"](#) і відповідними угодами про розподіл продукції.

Орган з питань надання дозволу з метою раціонального та ефективного використання надр під час надання дозволу встановлює з урахуванням умов, перелічених у погодженнях органів, що зазначені у [пункті 9](#) цього Порядку, особливі умови користування надрами щодо:

- правил і стандартів користування конкретними ділянками надр;  
якості продукції або робіт;

- технології видобування та переробки корисних копалин;

- порядку видобування корисних копалин, зокрема з метою запобігання негативним екологічним наслідкам і забезпечення безпеки забудованих територій;

- видів, обсягів і строків виконання робіт на ділянці надр;

- припинення діяльності, пов'язаної з використанням ділянки надр.

Невід'ємною частиною дозволу є угода про умови користування надрами, що укладається між органом з питань надання дозволу і надрокористувачем, і містить програму робіт, яка оформляється як додаток.

## 8. Зміст дозволу на користування надрами

Дозвіл надається надрокористувачеві, а робочий примірник дозволу разом з відповідними документами зберігається в органі з питань надання дозволу.

У дозволі зазначаються:

реєстраційний номер і дата видачі; підстави для надання дозволу;

вид користування надрами;

відомості про ділянку надр, що надається у користування, із зазначенням її назви, місцезнаходження, координат, площі та у разі потреби обмежень щодо глибини використання;

вид корисної копалини відповідно до переліків корисних копалин загальнодержавного та місцевого значення;

найменування органу, який затвердив (апробував) запаси корисної копалини, дата складення і номер протоколу (для дозволів на видобування корисних копалин); мета користування надрами;

джерело фінансування робіт; особливі умови;

відомості про власника дозволу (найменування, місцезнаходження, код згідно з ЄДРПОУ юридичної особи, прізвище, ім'я, по батькові, місце проживання, реєстраційний номер облікової картки платника податків фізичної особи - підприємця (у дозволі, наданому фізичним особам, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний орган державної податкової служби і мають відмітку у паспорті, зазначається серія та номер паспорта);

відомості про погодження надання дозволу;

строк дії дозволу.

## 9. Плата за надання дозволу без проведення аукціону

За надання дозволу без проведення аукціону справляється збір у розмірі, який розраховується виходячи з початкової ціни продажу такого дозволу на аукціоні відповідно до [Методики визначення початкової ціни продажу на аукціоні спеціального дозволу на право користування надрами](#).

За надання дозволів без проведення аукціону з метою виконання угод про розподіл продукції справляється збір у розмірі 1 відсотка початкової ціни продажу такого дозволу на аукціоні.

Суб'єкт господарювання повинен сплатити у повному обсязі збір за надання дозволу протягом 45 днів з дати прийняття рішення про надання дозволу.

У разі несплати в установлений строк збору за надання дозволу суб'єкт господарювання, втрачає право на його отримання, а зазначене рішення підлягає скасуванню. При цьому комісія з питань надрокористування, що утворена Держгеонадрами або Радою міністрів Автономної Республіки Крим відповідно до пункту 25 Порядку, може визнати за зверненням суб'єкта господарювання причину несвоєчасного внесення плати поважною та визначити строк, протягом якого необхідно сплатити збір, але не більш як 45 днів.

## 10. Порядок продовження терміну дії дозволу

У разі виникнення потреби у закінченні геологічного вивчення, геологічного вивчення, в тому числі дослідно-промислової розробки, та затвердження запасів родовища корисних копалин, продовженні видобування корисних копалин строк дії дозволу продовжується за наявності інформації про відсутність порушень надрокористувачем умов користування надрами, передбачених дозволом або угодою про умови користування ділянкою надр.

Продовження строку дії дозволу на геологічне вивчення може здійснюватися не більше двох разів, крім дозволів на геологічне вивчення, згідно з якими роботи виконуються за кошти державного бюджету.

Строк дії дозволу, наданого відповідно до [підпункту 8 пункту 8](#) Порядку, може бути продовжено лише в межах строку дії договору оренди (концесії) цілісного майнового комплексу.

Для продовження строку дії дозволу на видобування корисних копалин надрокористувач подає органу з питань надання дозволу заяву на видобування корисних копалин не пізніше ніж за шість місяців, на геологічне вивчення надр та геологічне вивчення, в тому числі дослідно-промислому розробку, - за три місяці до закінчення строку його дії. У заяві зазначається причина продовження строку дії дозволу. Надрокористувач, що не подав заяву в установлений строк, втрачає право на продовження строку дії дозволу.

Для продовження строку дії дозволу надрокористувач подає ті ж документи, що і для отримання дозволу без проведення аукціону, крім документів, що підтверджують погодження з органами місцевого самоврядування.

Строк продовження дії дозволу не може перевищувати строки, передбачені [пунктом 7](#) Порядку.

Продовження дії дозволу, наданого на підставі [підпункту 15 пункту 8](#) Порядку, здійснюється на період продовження відповідної угоди про розподіл продукції в порядку та на умовах, визначених [Законом України "Про угоди про розподіл продукції"](#) та відповідною угодою про розподіл продукції.

Рішення про продовження строку дії дозволу приймається органом з питань надання дозволу протягом 60 днів після надходження документів у повному обсязі.

Збір за продовження строку дії дозволу справляється у розмірі, визначеному згідно з [додатком 2](#).



## 11. Причини відмови у продовженні терміну дії дозволу

Надрокористувачу може бути відмовлено у продовженні строку дії дозволу у разі:

невиконання умов користування надрами, передбачених дозволом або відповідною угодою;

порушення вимог законодавства;

прийняття рішення про обмеження користування надрами відповідно до законодавства.

## 12. Порядок внесення змін до дозволу

Внесення змін до дозволу здійснюється на підставі заяви та поданих надрокористувачем документів у разі:

- 1) правонаступництва юридичної особи (надрокористувача) у результаті реорганізації;
- 2) зміни особливих умов та інших умов, визначених у дозволі;
- 3) зменшення площі ділянки надр за ініціативою надрокористувача або відповідних контролюючих органів;
- 4) виявлення під час користування надрами даних про нові властивості, якість або кількість корисних копалин після проведення державної експертизи відповідних геологічних матеріалів;
- 5) заснування (створення) надрокористувачем юридичної особи з метою продовження діяльності на наданій йому у користування ділянці надр за умови передачі новоутвореній юридичній особі основних засобів або іншого майна, необхідного для забезпечення та ефективного користування надрами згідно з дозволом, та якщо частка надрокористувача в статутному (складеному) капіталі новоутвореної юридичної особи на час прийняття рішення про внесення змін до дозволу становить не менш як 50 відсотків;

б) виявлення надрокористувачем після отримання дозволу описок, очевидних помилок.

Для внесення змін до дозволу заявник подає заяву, в якій зазначаються номер та дата дозволу, разом з:

копією паспорта та реєстраційним номером облікової картки платника податків фізичної особи - підприємця;

інформацією (у формі довідки, яка складається надрокористувачем, засвідчується його підписом та скріплюється печаткою) про виконання особливих умов дозволу, до якого планується внести зміни, та програми робіт, виконання якої передбачено угодою про умови користування надрами;

пояснювальною запискою, яка складається надрокористувачем, засвідчується його підписом, скріплюється печаткою та містить обґрунтування необхідності внесення змін до дозволу;

До перелічених документів заявник додає:

оригінал або засвідчену копію передавального акта або розподільчого балансу, складеного відповідно до вимог законодавства, або нотаріально засвідчену копію цивільно-правового договору, який підтверджує факт передачі майна, необхідного для користування надрами, та засвідчені копії установчих документів - у випадках, передбачених підпунктами 1 і 5 цього пункту;

лист-згоду від надрокористувача на внесення змін до дозволу - у випадку, передбаченому підпунктом 5 цього пункту.

Внесення змін до угоди про умови користування надрами здійснюється органом з питань надання дозволу без внесення змін до дозволу за наявності інформації органів державного геологічного контролю про відсутність порушень надрокористувачем умов користування надрами, передбачених дозволом або угодою про умови користування ділянкою надр.

Орган з питань надання дозволу надає протягом 30 календарних днів з дати надходження заяви про переоформлення дозволу (внесення змін до нього) та документів, що додаються до неї, заявникові дозвіл на новому бланку з урахуванням відповідних змін або вмотивовану відмову.

Переоформлення дозволу або внесення змін до нього здійснюється без зміни номера, дати реєстрації, строку його дії та умов користування надрами і є обов'язковою підставою для внесення змін до угоди про умови користування надрами.

У разі зміни особливих умов, визначених у дозволі, до нього вносяться зміни з урахуванням змін умов користування надрами.

Під час отримання переоформленого дозволу або дозволу із внесеними до нього змінами надрокористувач повертає органу з питань надання дозволу оригінал виданого раніше дозволу.

## 13. Підстави про відмову внесення змін до дозволу

Підставами для прийняття рішення про відмову в наданні, продовженні строку дії, переоформленні дозволу або внесення змін до нього є:

подання заявником документів не в повному обсязі;

виявлення у поданих документах недостовірних даних;

невідповідність документів, поданих заявником, вимогам законодавства.

## 14. Порядок видачі дубліката дозволу

У разі втрати або пошкодження дозволу орган з питань надання дозволу видає надрокористувачу його дублікат.

Для отримання дубліката дозволу надрокористувач подає до органу з питань надання дозволу заяву із зазначенням причини.

У разі втрати дозволу до заяви про видачу його дубліката додаються оригінал загальнодержавного друкованого засобу масової інформації з оголошенням про втрату дозволу із зазначенням його серії та номера, а також (за наявності) документи, що підтверджують факт такої втрати.

Якщо дозвіл не придатний для подальшого використання внаслідок пошкодження, надрокористувач подає органу з питань надання дозволу заяву про видачу дубліката дозволу разом з оригіналом дозволу.

Орган з питань надання дозволу після надходження заяви про видачу дубліката дозволу та документів, передбачених цим пунктом, на письмову вимогу надрокористувача видає йому довідку про прийняття документів, необхідних для видачі дубліката дозволу.

Дублікат дозволу видається органом з питань надання дозволу на новому бланку протягом двох робочих днів з дати надходження заяви про надання дубліката та відповідних документів.

## 15. Порядок призупинення дії дозволу

п.22. Дія дозволу може бути зупинена органом з питань надання дозволу безпосередньо або за поданням органів державного гірничого та санітарно-епідеміологічного нагляду, державного геологічного і екологічного контролю, органів місцевого самоврядування, органів державної податкової служби у разі:

1) порушення надрокористувачем умов користування надрами, передбачених дозволом або угодою про умови користування ділянкою надр;

2) виникнення внаслідок проведення робіт, пов'язаних з користуванням ділянкою надр, безпосередньої загрози життю чи здоров'ю працівників або населення;

3) проведення гірничих робіт без геологічного та маркшейдерського обслуговування;

4) наявності заборгованості з плати за користування надрами;

5) порушення надрокористувачем вимог законодавства у сфері надрокористування та охорони навколишнього природного середовища;



6) проведення на наданій у користування ділянці надр робіт, не передбачених дозволом;

7) відсутності у надрокористувача під час проведення робіт ліцензії на провадження господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню відповідно до закону;

8) невиконання в установленій строк приписів уповноважених органів щодо усунення порушень законодавства у сфері надрокористування;

9) непереоформлення дозволу у випадках, передбачених [пунктом 16](#) цього Порядку.

Після зупинення дії дозволу надрокористувач зобов'язаний зупинити проведення на наданій йому в користування ділянці надр робіт, передбачених дозволом.

Зупинення дії дозволу не звільняє надрокористувача від обов'язку проводити на ділянці надр роботи, пов'язані із запобіганням виникненню аварійної ситуації або усуненням її наслідків.

Зупинення дії дозволу не є підставою для переривання строку його дії.

Дія дозволу поновлюється органом з питань надання дозволу після усунення надрокористувачем причин, що призвели до зупинення його дії, і сплати сум фінансових санкцій, застосованих у зв'язку із зупиненням дії дозволу.

## 16. Порядок анулювання дії дозволу

п.23. Право користування надрами припиняється органом з питань надання дозволу безпосередньо або за поданням органів державного гірничого та санітарно-епідеміологічного нагляду, державного геологічного і екологічного контролю, органів місцевого самоврядування, органів державної податкової служби у разі:

- 1) відсутності потреби у подальшому користуванні надрами;
- 2) відмови надрокористувача від права користування надрами;
- 3) ліквідації юридичної особи або смерті фізичної особи - підприємця, фізичної особи, що є власниками дозволу;
- 4) встановлення рішенням суду факту подання надрокористувачем свідомо неправдивих відомостей, подробиць документів;
- 5) використання надр не за призначенням;
- 6) визнання дозволу недійсним у судовому порядку;
- 7) визнання недійсним у судовому порядку аукціону, за результатами якого надано дозвіл;
- 8) вилучення в установленому законодавством порядку наданої у користування ділянки надр;

9) невжиття надрокористувачем заходів для усунення причин зупинення дії дозволу в установленій строк;

10) припинення без поважних причин робіт, передбачених дозволом, більш як на два роки, а у разі, коли дозвіл надано на користування нафтогазоносними надрами, - більш як на 180 днів;

11) коли суб'єкт господарської діяльності протягом двох років, а щодо нафтогазоперспективних площ, родовищ нафти і газу - 180 календарних днів та газу (метану) вугільних родовищ - одного року з початку дії дозволу без поважної причини не розпочав користування надрами;

12) припинення дії договору оренди (концесії) цілісного майнового комплексу, укладеного надрокористувачем, якому надано дозвіл відповідно до [підпункту 8 пункту 8](#) Порядку, крім випадку набуття у власність об'єкта оренди (концесії).

Припинення права користування надрами здійснюється шляхом прийняття Держгеонадрами наказу, а Радою міністрів Автономної Республіки Крим - розпорядження про анулювання дозволу.

## 17. Облік наданих дозволів

п.26. Облік наданих дозволів ведеться державним науково-виробничим підприємством "Геоінформ України" в установленому Держгеонадрами порядку.

Проведення моніторингу та наукове супроводження виконання особливих умов користування надрами, передбачених дозволом та угодою про умови користування надрами, здійснюються спеціалізованими державними геологічними підприємствами, установами та організаціями.

п.27. Орган з питань надання дозволу для геологічного вивчення, геологічного вивчення з дослідно-промисловою розробкою та видобування корисних копалин продовжує строк, поновлює дію дозволів за умови надання позитивного висновку спеціалізованим державним геологічним підприємством, установою, організацією, що належать до сфери управління органу з питань надання дозволу, за результатами проведення державної експертизи звітів щодо результатів геологічного вивчення надр, а також інших геологічних матеріалів.

Запаси корисних копалин розвіданих родовищ, а також запаси корисних копалин, додатково розвіданих у процесі розробки родовищ, підлягають експертизі та оцінюються ДКЗ у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

п.28. Контроль та нагляд за дотриманням умов дозволу здійснюють у межах своїх повноважень орган з питань надання дозволу, Держекоінспекція, Держгірпромнагляд, Міненерговугілля, МОЗ, ДПС, а також органи місцевого самоврядування.